

Силабус курсу
ЗМІ в системі інформаційної безпеки України

Освітній ступінь – бакалавр журналістики
Галузь знань: 06 Журналістика
Спеціальність: 061 Журналістика
Освітньо-професійна програма «Журналістика»
Кількість кредитів – 3

Рік підготовки, семестр – 4 рік, 1 семестр

Компонент освітньої програми: вибіркова дисципліна

Дні занять: вівторок, 08.00–09.20, ауд. медіастудія
Консультації: середа 14.05, ауд. 107

Мова викладання: українська



Керівник курсу

канд. істор. наук, доц. **Гуцал Петро Зеновійович**

Контактна інформація phucal@ukr.net; 096 102 1059

Опис дисципліни

Спецсеминар «ЗМІ в системі інформаційної безпеки України» є узагальнюючою навчальною дисципліною циклу вузівської підготовки журналістів. Він покликаний навчити майбутніх працівників медіа аналізувати тенденції сучасної інформаційної політики в Україні, діяти професійно для відстоювання національних і державних інтересів за умов інформаційних внутрішніх і зовнішніх загроз, протистояння інформаційним війнам, передовсім інформаційній агресії Росії проти нашої держави.

Зміст спецсеминару «ЗМІ в системі інформаційної безпеки України» розроблено на основі відповідних положень щодо підготовки майбутніх фахівців у сфері медіа, норм і традицій університетської освіти, а також профілю освітньо-професійної програми «Журналістика».

Навчальний контент

	Теми	Результати навчання
	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА ЯК СКЛАДОВА НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ	
1	Тема 1. Інформаційна безпека у умовах розвитку сучасного суспільства.	Знання сутності поняття «інформаційна безпека», вміння охарактеризувати чинники, які впливають на стан інформаційної безпеки в державі
2	Тема 2. Доктрина інформаційної безпеки України	Засвоєння змісту Доктрини інформаційної безпеки України, осмислення визначення в ній суспільної ролі медіа
3	Тема 3. Зовнішні загрози інформаційній безпеці України	З'ясування і розуміння зовнішніх і внутрішніх загроз для інформаційної безпеки України та засобів їх нейтралізації
4	Тема 4. Внутрішні загрози інформаційній безпеці України	
	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. УКРАЇНСЬКІ МЕДІА В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ	
5	Тема 5. Структура, статус і тенденції розвитку сучасних українських ЗМІ	Вміння охарактеризувати стан і діяльність сучасних медіа в інформаційному просторі

6	Тема 6. Технології медіа в забезпеченні інформаційної безпеки	Знання сучасних технологій ЗМІ з метою політичного і психологічного впливу, вміння проаналізувати цей вплив щодо інформаційної безпеки
7	Тема 7. Медіа України в протидії зовнішній інформаційній агресії	Знання засобів, якими українські медіа нейтралізують загрозливий інформаційний вплив ззовні
8	Тема 8. Медіа України та внутрішні проблеми розвитку інформаційного простору	Вміння визначити роль медіа у боротьбі проти внутрішніх інформаційних загроз
9	Тема 9. Українські соціальні мережі та інформаційна безпека	Вміння охарактеризувати соціальні мережі через призму їх діяльності стосовно безпеки інформаційного простору України
10	Тема 10. Вдосконалення діяльності медіа України за умов інформаційних війн	Вміння визначити й проаналізувати тенденції роботи вітчизняних журналістів і ЗМІ в контексті успішної протидії інформаційним війнам проти України

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК-2	Здатність критично мислити: критично оцінювати отриману інформацію, використовувати раціональні міркування, аргументацію для оцінки ситуації і правильності обраного шляху розв'язання завдань з урахуванням контексту; здатність бути критичним і самокритичним.
ФК-4	Оперативно збирати інформацію: мати базові знання з різних галузей фахової діяльності; спеціалізовані знання з окремої галузі; дотримуватися балансу думок; вміти працювати з джерелами і взаємодіяти з аудиторією.
ФК-11	Безпекова компетенція (зумовлена сучасною ситуацією в Україні і світі): володіння основами психологічної безпеки; володіння технологіями цифрової безпеки; володіння навичками роботи журналіста в екстремальних умовах; уміння застосовувати критичне мислення й технології медіааналізу в умовах інформаційних війн.
ПРН-10	В умовах професійної діяльності на основі зібраної інформації та її аналізу прогнозувати тренди медіаринку й опановувати інноваційні методи роботи.

Літературні джерела

1. Богуш В. М. Інформаційна безпека держави / В. М. Богуш, О. К. Юдін. – К.: МК-Пресс, 2005. – 432 с.
2. Доктрина інформаційної безпеки України. Затверджено Указом Президента України від 25 лютого 2017 року № 47/2017. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/47/2017>
3. Ільницька У. Інформаційна безпека України: сучасні виклики, загрози та механізми протидії негативним інформаційно-психологічним впливам / У. Ільницька // Humanitarian vision. – 2016. – Vol. 2. – N. 1. – С. 27–32. URL: <http://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2017/jun/4352/ilnicka0.pdf>
4. Кормич Б. Інформаційна безпека: організаційно-правові основи. Навчальний посібник / Б. Кормич. – К.: Кондор, 2005. – 382 с.
5. Лісовська Ю. Інформаційна безпека України / Ю. Лісовська. – К.: Кондор, 2018. – 172 с.
6. Мануйлов Є. М. Роль і місце інформаційної безпеки у розбудові сучасної Української держави / Є. М. Мануйлов, Ю. Ю. Калиновський // Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого» – 2016. – № 2 (29). – С. 144–153.

7. Марущак А. І. Тенденції розвитку медіа-сфери України у контексті інформаційної безпеки держави / А. І. Марущак // Інформація і право. – 2018. – № 2 (25). – С. 96–102. URL: http://ippi.org.ua/sites/default/files/11_8.pdf
8. Почепцов Г. Сучасні інформаційні війни / Г. Почепцов. – К.: ВД «Києво-Могилянська академія», 2015. – 497 с.
9. Присяжнюк М. М. Інформаційна безпека України в сучасних умовах / М. М. Присяжнюк, Я. І. Белошевич // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Військово-спеціальні науки. – 2013. – Вип. 30. – С. 42–46.
10. Про національну безпеку України. Закон України від 21 червня 2018 року № 2469-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19>
11. Хорошко В. О. Інформаційна війна. ЗМІ як інструмент інформаційного впливу на суспільство. Частина 1 / В. О. Хорошко, Ю. Є. Хохлачова // Безпека інформації. – 2016. – Т. 22, № 3. – С. 283–288.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів і перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається з дозволу деканату факультету за наявності поважних причин.
- **Політика щодо академічної доброчесності:** У процесі виконання творчих і контрольних робіт і на заліку списування заборонено (у т. ч. з використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої можна використовувати тільки під час онлайн тестування і підготовки практичних завдань на навчальних заняттях.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування студентами навчальних занять є обов'язковим компонентом оцінювання їхніх знань, за що нараховуються відповідні бали. За об'єктивних причин (хвороба, працевлаштування тощо) навчання може відбуватися в онлайн формі за погодженням із викладачем.

Оцінювання

Остаточна оцінка за спецсеминар розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль I (теми 1–4): усне опитування, письмове завдання	30
Модуль II (теми 5–10): усне опитування, письмове завдання	50
Залік: творче аналітичне завдання	20

До Силабусу також готуються матеріали навчально-методичного комплексу:

- 1) Навчальний контент (розширений план тем спецсеминару).
- 2) Тематика і зміст практичних робіт і завдань.
- 3) Завдання для підсумкового контролю.
- 4) Електронне навчання в системі MODLE.